

KWA Symposium Koersvast Duurzaam Ondernemen

Groene transformatie: van visie naar duurzaam succes

Het Symposium Koersvast Duurzaam Ondernemen 2024, op 1 oktober, legde de nadruk op de dringende noodzaak van verduurzaming van de industrie. Zonder koersvast beleid en ingrijpende maatregelen komt niet alleen de industrie, maar zelfs onze strategische autonomie in gevaar. En natuurlijk zijn we aan onszelf verplicht om de wereld mooier achter te laten voor de volgende generatie.

Verduurzaming vraagt om concrete stappen om de uitdagingen van vandaag op te pakken, zoals netcongestie en vergunningverlening. Het symposium bracht toonaangevende sprekers van wetenschap, politiek en bedrijfsleven samen die elk hun visie en strategie deelden voor een duurzame toekomst.

Toch waarschuwde hij dat, zonder verdere maatregelen, het onmogelijk is om de temperatuurstijging onder 1,5°C te houden. Voor de industrie blijft elektrificatie en energie-efficiëntie belangrijk. Een belangrijk nieuw thema dat Blok aanstipte, was materiaalefficiëntie en de circulaire economie.

besprak de grote transitie die de chemische industrie doormaakt. Hoewel deze sector nog grotendeels afhankelijk is van fossiele grondstoffen, lopen Nederlandse bedrijven

"Kun je echt verduurzamen als winst de belangrijkste drijfveer is?"

wereldwijd voorop in duurzaamheid en veiligheid. De grote uitdaging ligt in de overgang naar een circulaire economie, die tegen 2050

gerealiseerd moet zijn. Homan benadrukte dat samenwerking tussen klanten, leveranciers, overheden en kennisinstellingen essentieel is om deze doelstelling te bereiken. De chemische industrie kan alleen verduurzamen als er een gecoördineerde inspanning plaatsvindt tussen alle betrokken partijen.

Praktijkvoorbeelden en obstakels

In het panelgesprek werd de vraag gesteld: "Kun je echt verduurzamen als winst de belangrijkste drijfveer is?" De consensus was duidelijk: verduurzaming is geen luxe,

Wet- en regelgeving: een 'doornige' uitdaging

Diederik Samsom maakte met zijn 'rozenstruik-metafoor' duidelijk dat wet- en regelgeving vaak als een last wordt ervaren, maar dat koersvast verduurzamen juist kan helpen om niet vast te komen zitten in de complexiteit ervan. "Zonder een duidelijk plan en lef zak je steeds dieper in de doornen, waar de pijn alleen maar toeneemt." Hij benadrukte ook het belang van strategische

autonomie: de industrie moet vooroplopen in verduurzaming, zodat we niet alleen onze toekomst veiligstellen, maar ook concurrentievoordeel behouden.

De chemische industrie en circulariteit
Nienke Homan, voorzitter van de VNCI,

Technologische vooruitgang en urgentie

Professor Kornelis Blok sprak over de technologische ontwikkelingen die de weg effenen voor verduurzaming. De kosten van duurzame technologieën zoals zon, wind en batterijen zijn sterk gedaald, en de inzet hiervan is enorm toegenomen.

Omgevingswetscheck

In compliance blijven? Kan met de Omgevingswetscheck. U vindt in deze editie een bewaarexemplaar op pagina 4 en 5.

Water

Kaderriichtlijn water
Lees verder op pagina 3

Makeonline

**Milieuthermometer
Zorg én Makeonline
voor Bravis Ziekenhuis**
Lees verder op pagina 6

RI&E

**Veiligheidsissues op
de stadsboerderij**
Lees verder op pagina 7

Duurzaamheid

**Samen werken aan CSRD
voor Zeelandia**
Lees verder op pagina 7

maar een noodzaak. Alleen door koersvast te blijven, gaan winstgevendheid en duurzaamheid hand in hand. Een van de grootste obstakels die hierbij naar voren kwam, is de trage vergunningsverlening en de groeiende netcongestie. Monique Soeters van KWA benadrukte het belang van een strategische aanpak met de Omgevingswet. Vanaf dag één moeten

bedrijven obstakels identificeren en direct in overleg treden met het bevoegd gezag om vertragingen te voorkomen. Tijdens de parallelsessies werden praktijkvoorbeelden gedeeld door organisaties zoals Alucha, FrieslandCampina, Nederlandse Vereniging Duurzame Energie, Ravo en de Radboud Universiteit, die uitdagende stappen hebben gezet richting verduurzaming.

Wat is de conclusie?

Het symposium heeft duidelijk gemaakt dat verduurzaming geen keuze meer is, maar een voorwaarde. De komende jaren zijn cruciaal voor de Nederlandse industrie. Alleen door nu koersvast te blijven, kunnen we onze industrie toekomstbestendig

maken, strategische autonomie waarborgen en onze planeet beschermen voor toekomstige generaties.

Adviseur
Bas Oldenhof

033 422 13 41
bo@kwa.nl

Mitsubishi Chemicals Almelo Omgevingswetcheck en Makeonline helpen bedrijf verder

Onderdeel zijn van een internationaal Japans concern maar ook een voorbeeld zijn voor alle collega's op het gebied van veiligheid en duurzaamheid. Mitsubishi Chemicals in Almelo kreeg het voor elkaar.

We praten met Jan Spenkelink, hij is QHSE-manager bij Mitsubishi Chemical Advanced Materials (MCAM BV). "Wij zijn al heel lang bezig ons energieverbruik in kaart te brengen en zodoende stuitte ik op de graaddagen die KWA publiceert. Als een van de weinigen doet KWA dat", zegt hij. "Toen is het balletje gaan rollen. De laatste opdracht door KWA was een Omgevingswetcheck: voldoen wij aan de nieuwste wetgeving? Joost Swiggers, adviseur bij KWA, pakte die vraag op."

"We maken hier in Almelo één product en dat heet Nylon6", zegt hij. "We zijn daarmee teruggeslagen naar de kern. Wereldwijd worden er duizenden soorten kunststof gemaakt en tientallen soorten nylon, wij maken er daar dus één van. En juist dat feit zorgde voor wat problemen met de

vergunningverlening met de gemeente Almelo en de Omgevingsdienst. Die waren in de veronderstelling dat we verschillende types maakten en dan moet er een ander soort vergunning komen. Dat feit zorgde voor wat verwarring. En er waren wisselingen van personen en dergelijke. Al met al heeft het twee jaar geduurd om onze revisievergunning actueel te krijgen. En toen kwam ook nog de nieuwe Omgevingswet per 1 januari dit jaar. We hadden het nog niet allemaal op de rit en daarom ondersteunt Joost ons daarbij door een Omgevingswetcheck te doen."

Hij volgt een stappenplan, zegt Jan: "Hij heeft de milieubelastende activiteiten geïnventariseerd en vastgelegd in het platform **Makeonline**. De stappen die nog genomen moeten worden tussen hoe we er

nu voor staan en waar we willen zijn, klinken logisch. En in die fase zitten we nu. We zijn blij met **Makeonline**, zelf alle wet- en regelgeving bijhouden werd te veel werk, er zijn zo veel veranderingen. Het helpt ons aantoonbaar te zijn richting het bevoegd gezag."

Het gesprek gaat over op veiligheid: "Daar zijn wij perfectionistisch in", zegt hij trots. "We wonnen zelfs de 'MCG Presidential Environmental Safety Award' en dat een paar jaar achter elkaar. Die prijs is wereldwijd voor Mitsubishi Chemical Group bedrijven. Daarmee zijn we hier in Almelo een voorbeeld voor de rest geworden. Bij ons productieproces zijn veel mechanische bewerkingen nodig en dat kan voor ongevallen zorgen. Op het ogenblik, september 2024, zitten wij op 2.400 dagen zonder ongeval waarbij een arts aan te pas moest

komen. Dus de kleine zaken als een schaafwond worden niet meegerekend. En je moet je voorstellen: bij ons wordt veel gewerkt met messen vanwege afbramen en dergelijke. We hebben daarom regelmatig trainingen, ook voor de ervaren medewerkers. Je moet je focus op die veiligheid blijven houden."

Meer over de Omgevingswetcheck op het middenkatern van deze uitgave.

Adviseur
Joost Swiggers

033 422 13 93
jsw@kwa.nl

Waterdruk op Nederland

Tijd voor actie met Kaderrichtlijn water en Nationaal Drinkwaterplan

Nederland waterland, wordt vaak gezegd. Met dat water is van alles aan de hand: vervuiling, overstromingen vanwege stortbuien of juist een tekort vanwege droge, hete zomers. In dit artikel zoomen we in op de Kaderrichtlijn Water en het Nationaal Plan van Aanpak Drinkwaterbesparing.

De Kaderrichtlijn water is een Europese verordening waarin honderden water-lichamen in Nederland zijn aangewezen om te voldoen aan bepaalde kwaliteitsnormen zoals (lagere) concentraties van vervuillende stoffen. In 2027 moet het oppervlaktewater en grondwater chemisch schoon en ecologisch gezond zijn. Het ziet er naar uit dat Nederland dat niet gaat halen en dat kan leiden tot rechtszaken. De tijd dringt.

Dichtbevolkt land met veel industrie

Waarom worden normen waarschijnlijk niet gehaald? Daarbij spelen een aantal factoren. Nederland is een dichtbevolkt land, met veel industriële activiteit. En waar deze water-lichamen zijn, zijn ook vaak veel woningen en industrie. In vergelijking met veel andere Europese landen hebben wij dus meer druk op dat water. Een voorbeeld: fosfaten, die zijn in (te) hoge concentraties aanwezig, net als metalen, stikstof en bestrijdingsmiddelen.

De industrie loost (in)direct op het oppervlaktewater en de Kaderrichtlijn Water schrijft voor dat de lozer het water niet nog vuiler maakt dan het al is. Dus bedrijven hebben een gezamenlijke verantwoordelijkheid. Diverse brancheorganisaties zijn actief om hulpmiddelen te creëren voor het bedrijfsleven, zoals self-assessments en scans. Dan zijn specialisten en inzicht vereist.

Inzicht in gebruik en lozing van stoffen

KWA ondersteunt bedrijven bij het in kaart brengen van de stoffen die mogelijk geloosd kunnen worden en beoordeelt hoe vervuillend een bepaalde stof is. Dit wordt gedaan

met de Algemene BeoordelingsMethodiek (ABM-toets). Voor Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS) wordt dit ook geëist vanuit de Omgevingswet. Daarnaast stelt KWA een vermijdings- en reductieprogramma (VRP) op voor bedrijven hoe om te gaan met deze stoffen en hoe deze stoffen uit het afvalwater gehaald kunnen worden. Wij kijken daarnaast ook of de lozing kritisch is ten opzicht van de de Kaderrichtlijn Water.

Een ander aspect: vergunningverlening. Rijkswaterstaat en waterschappen beoordelen momenteel of de vergunningen richtlijn-proof zijn. Nederland is gewaarschuwd door de Europese Commissie omdat vergunningen zijn afgegeven voor onbepaalde tijd. Daarnaast erkent het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat dat eeuwigdurende vergunningen geen verstandig beleid is en wordt nu bekeken hoe dat gewijzigd wordt. De politiek heeft toegezegd nog voor het eind van dit jaar er meer over te laten weten.

Nationaal Plan van Aanpak Drinkwaterbesparing

In oktober is in de Tweede Kamer het Nationaal Plan van Aanpak Drinkwaterbesparing besproken. Daar gaat het over de kwantiteit van ons water. De overheid wil circulair gebruik van water stimuleren en twintig procent bezuinigd hebben in 2035 ten opzichte van 2016-2019. Belangrijk is inzicht krijgen in het eigen watergebruik. Waar gaat het water heen, en hoe kan bespaard worden. Daarna kunnen maatregelen uitgevoerd worden. KWA stelt de balans op en adviseert

over maatregelen. Brancheorganisaties merken dat niet alle bedrijven urgentie voelen en met deze plannen bezig zijn. Maar de tijd dringt. Er zijn al voorbeelden van bedrijven die willen uitbreiden maar niet méér water geleverd krijgen. Ook stijgen de kosten van het gebruik van water waardoor terugverdiendtijden van maatregelen interessanter worden. Maar er liggen haalbare kansen door de huidige energietransitie te koppelen aan de watertransitie. De kosten zijn afgelopen vier jaar al met 40% gestegen en momenteel wordt onderzocht hoe belasting op leidingwater voor grootverbruikers verhoogd kan worden.

Samenvattend: bekijk de uitdagingen integraal

De afnemende beschikbaarheid, toenemende prijs en aankomende aangescherpte lozingsseisen van de KRW komen nu op de industrie af. Deze ontwikkelingen volgen elkaar snel op. Door integraal in kaart te brengen hoe gebruikte grondstoffen, productieprocessen en utiliteiten worden ingezet kan de industrie blijven voldoen aan wet- en regelgeving en tegelijkertijd water en energie besparen.

Wij zeggen: het is tijd voor actie, blijf niet achteroverleunen, tijd om u voor te bereiden op wat komen gaat.

Adviseur

Klaas de Jong

033 422 13 62
kdj@kwa.nl

Adviseur

Joost Edens

033 422 13 83
je@kwa.nl

Gratis quickscan voor 60% emissiereductie in Zuid-Hollandse industrie

Industriële bedrijven in de provincie Zuid-Holland met een hoge energierekening krijgen de mogelijkheid om kosteloos een voorverkenning ofwel quickscan te laten uitvoeren door een energie-adviseur van KWA. Zo krijgen zij een Energie Transitie Plan (ETP) met een gegarandeerde emissiereductie van 60% in 2030. In samenwerking met Deltalinqs helpt

KWA bedrijven met het uitvoeren van de quickscan en het Energie Transitie Plan. Details vindt u op onze website.

Adviseur

Quintus van Grol

033 422 13 34
qg@kwa.nl

De Omgevingswet biedt kansen!

De aanloop van de komst van de Omgevingswet was allesbehalve soepel, met veel uitstel en onduidelijkheid, dus toen ik deze uitspraak hoorde, moest ik eerlijk gezegd, even schakelen. Als KWA delen wij al jaren onze kennis over de Omgevingswet met onze klanten, de bedrijven. In de Omgevingswet zit lastenverlichting verweven maar door alle nieuwigheden en onbekendheid, merken onze klanten hier nog weinig van. U zult u afvragen waar deze positieve aanhef dan vandaan komt.

In mijn vriendenkring gaan wat verhuizingen en verbouwingen plaatsvinden in de aankomende periode. Een van de stellen gaat zelfs nieuwbouwen en daarvoor moet het omgevingsplan aangepast worden. Hier zijn zij al een tijd mee bezig, ook al toen het omgevingsplan nog bestemmingsplan heette. Vele onderzoeken waren al aangeleverd, moesten aangepast worden ofwel aangevuld. Omdat uitgangspunten veranderden, beleid veranderde of achterhaald bleek. Heel veel gedoe een onduidelijkheid over de te volgen procedure maar door drukte aan de overheidskant duurde het even voordat het bestemmingsplan aangepast kon worden. Om af en toe wanhopig van te worden.

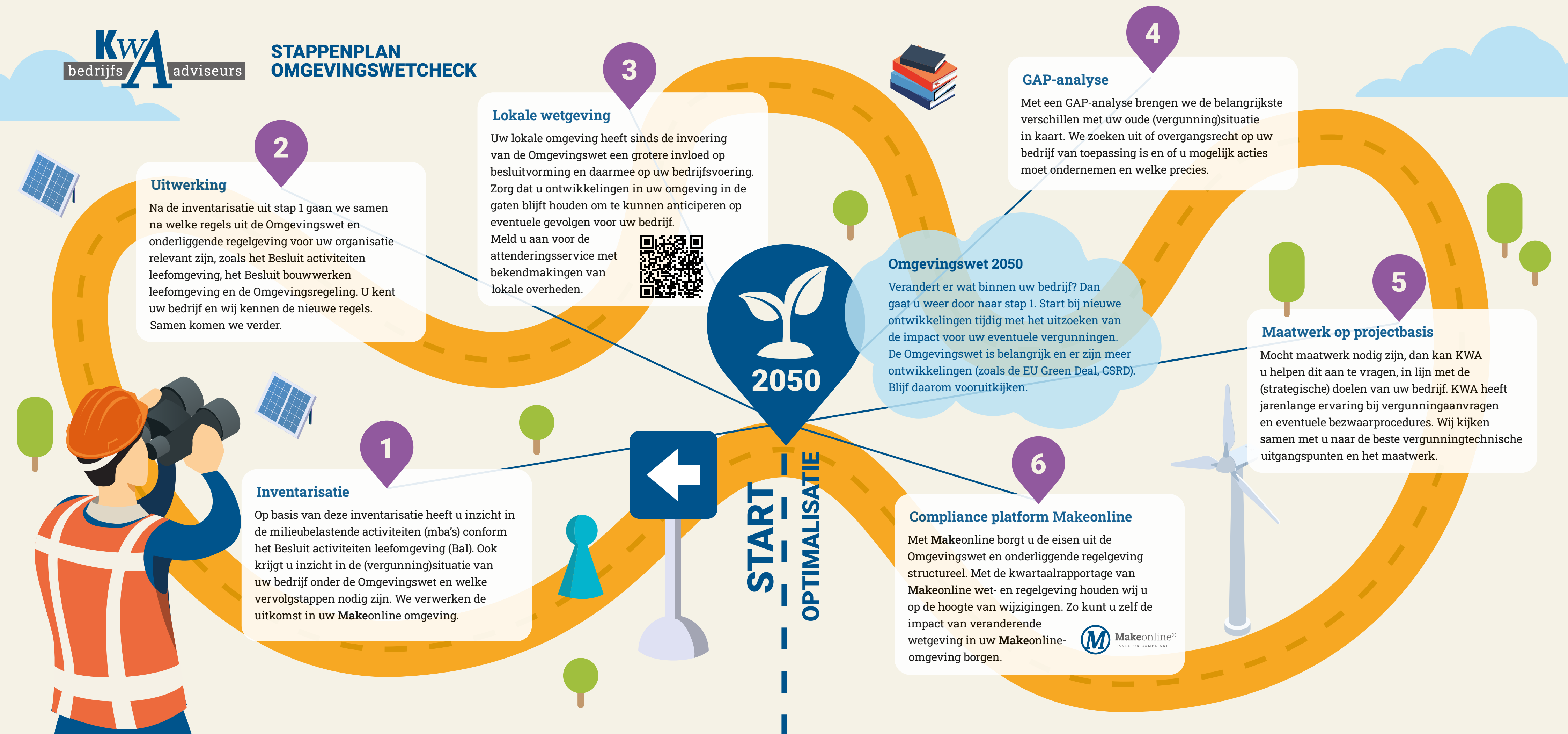
Maar ineens kwam er schot in de zaak. Wat bleek, de gemeente was al bezig een omgevingsplan voor een groter deel van het nieuw woongebied te maken en de gemeente gaf aan dat hun voorgenomen plannen daar ook in meegenomen konden worden.

En zo werd ik dus een paar weken geleden gebeld door mijn opgetogen vrienden, die mijn kritische houding kennen jegens de nieuwe wetgeving, en dan vooral de onduidelijkheid over vele delen van de wetgeving met de kreet 'De Omgevingswet biedt kansen!'.

Ik hoop dat dat ook zo is voor onze klanten en dat deze KWAdrant handvatten biedt.

Directie KWA Bedrijfsadviseurs

Jette Muijsson en Bas Oldenhof

Wat betekent de Omgevingswet voor u?

Met de KWA Omgevingswetcheck krijgt u inzicht in de gevolgen van de Omgevingswet voor uw bedrijf. Voor een succesvolle overgang is de KWA Omgevingswetcheck onmisbaar! Hier ziet u onze stapsgewijze aanpak om dit samen te doen, zodat u op tijd weet of u actie moet ondernemen in verband met het overgangsrecht. Weet u niet waar te beginnen? Neem contact met ons op via omgevingswet@kwa.nl.

Ervaringen na bijna een jaar Omgevingswet

De Omgevingswet is bijna een jaar van kracht, maar we merken in de praktijk dat er nog veel onduidelijk is. Dit geldt zowel voor het formaliseren van nieuwe ontwikkelingen als de eisen die gelden voor bestaande, vergunde, activiteiten. Welke voorschriften uit het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) zijn van toepassing? Hoe zit het met overgangsrecht? Deze vragen spelen niet alleen bij bedrijven, maar ook bij de Rijksoverheid. Hieronder enkele ervaringen van onze adviseurs uit de praktijk van de Omgevingswet.

Lange procedures

In de praktijk zien we de proceduretermijn voor vergunningaanvragen verstrijken zonder zicht op het verkrijgen van de vergunning. Houd rekening met langere procedures. Begin tijdig met uw projectplanning.

'Lex silencio positivo' afgeschaft

Lex silencio positivo, ofwel de vergunning van rechtswege bij het verstrijken van de proceduretermijn, is vervallen. Dit betekent dat er voor het bevoegd gezag minder druk zit op het tijdig beslissen op aanvragen. Tot 1 januari 2024 gold de lex silencio positivo nog voor bouwvergunningaanvragen en voor aanvragen van een vergunning voor een milieuneutrale verandering.

Leges per MBA

Voorheen werden er geen leges geheven voor milieuvergunningen. Onder de Omgevingswet is dit komen te vervallen en heeft het bevoegd gezag ruimere mogelijkheden om leges te heffen. Ook zien we, soms grote, verschillen tussen de hoogte van de leges voor de verschillende mba's die ook nog eens lokaal verschillend zijn. Houd rekening met een extra kostenpost bij de begroting van een nieuw project.

Onlosmakelijkheids criterium is vervallen

Er zijn ook voordelen: het criterium van onlosmakelijkheid is afgeschaft. Dit betekent dat de vergunning voor een activiteit bouw en voor een milieubelastende activiteit los van elkaar kunnen worden aangevraagd en dus apart worden vergund. De benodigde activiteiten kunnen ook gezamenlijk worden aangevraagd. U maakt zelf

een keuze, afhankelijk van uw specifieke situatie of project. Let op: vergeet geen activiteiten aan te vragen, zoals de verschillende omgevingsplanactiviteiten (er zijn 24 verschillende). Vergeten activiteiten mogen niet meer worden toegevoegd aan een lopende procedure. Dan is een aparte procedure nodig.

Vooruit blijven kijken

Er is natuurlijk meer. KWA helpt u inzicht te krijgen, wat de Omgevingswet voor uw organisatie betekent, of het nodig is actie te ondernemen.

De transitie naar de Omgevingswet is niet een eenmalige actie, maar onderdeel van een doorlopend proces. Het is daarom voor uw bedrijfsvoering belangrijk dat u het proces inricht om blijvend vooruit te kijken, zodat het u helpt de juiste strategische afwegingen te maken.

Milieuthermometer Zorg én Makeonline voor Bravis Ziekenhuis

Trots zijn ze op het bronzen duurzaamheidskeurmerk van de Milieuthermometer Zorg, in het Bravis Ziekenhuis met locaties in Roosendaal en Bergen op Zoom. En dat haal je niet zomaar, merkten ze. De audit was grondig en de eisen voor het keurmerk pittig, zeggen Anita Donkers (adviseur Duurzaamheid) en Ruud Lagendijk (stafwerker VGM). Ze vonden ondersteuning in **Makeonline**, het platform van KWA waarmee organisaties in compliance komen en blijven.

Terug naar 2022: KWA voerde toen een GAP-analyse uit: waar staat het ziekenhuis qua milieuzorg nu en waar willen ze heen? Anita en Ruud vertellen meer: "In 2022 overwogen we als ziekenhuis de bronzen Milieuthermometer Zorg te halen. We hebben toen eerst de GAP-analyse laten doen. Om te zien hoe ver we al waren richting keurmerk. Voor ons de eerste keer dat we in contact kwamen met KWA. En we hoorden voor het eerst van **Makeonline**. De rode draad in de GAP-analyse was dat we al best veel deden zoals een afvalanalyse en meer recycleren, of medewerkers stimuleren meer te fietsen. Allerlei verschillende ideeën en plannen, sommige al in actie gezet, anderen nog niet. Maar een samenhangend duurzaamheidsbeleid was er toen nog niet."

Meer samenhang nodig

Tijd dus voor meer samenhang, zegt het tweetal: "We hadden ook de Green Deal Duurzame Zorg getekend en stonden dus voor de taak deze uit te voeren én de maatregelen te borgen via PlanDoCheckAct. Zodoende kwamen we bij **Makeonline** uit. Dat helpt ons echt. We leggen alles rondom duurzaamheid vast en borgen het op die manier. Voorheen hadden we stressmomenten om alle maatregelen te checken en af te vinken. Nu heeft het ziekenhuis een levend document wat het hele jaar door te gebruiken is. Het maakt niet meer uit wanneer de auditor komt, we zijn gewoon klaar voor de audit. Dankzij **Makeonline**."

Foto: Bravis Ziekenhuis

Bravis ziekenhuis

Anita geeft een mooi voorbeeld hoe bij Bravis nu met duurzaamheid omgaat: "We kregen pas de vraag over een bepaald product dat gebruikt wordt op de verpleegafdeling. Ze wilden overstappen naar een ander merk, daarbij is de prijs belangrijk, de werking, de veiligheid, maar nu kregen we de vraag of het nieuwe product duurzaam genoeg is. Dat is nieuw en toont aan dat het echt leeft binnen onze organisatie." Ruud noemt ook wat voorbeelden: "We organiseerden in de Week van de Duurzaamheid in oktober een repair-café

voor onze medewerkers. En op het mobiliteitsvlak mochten collega's een dag hun fiets 's ochtends inleveren en deze werd nagekeken en gerepareerd door een mobiele fietsenmaker."

We komen terug op de Milieuthermometer, wat zit in het verschiep? "Voorlopig gaan we verder op het ingeslagen pad. Belangrijk hierin is dat we een gloednieuw ziekenhuis krijgen en dat verandert de zaak natuurlijk weer. Voorlopig voeren we onze huidige plannen uit."

Adviseur
Steven van Tilborg

033 422 13 82
svt@kwa.nl

Omgevingswet en bodembescherming

Hoe zit het met vloeistofkerende voorzieningen?

Vóór de komst van de Omgevingswet afgelopen januari waren bedrijven al verplicht om bodembeschermende voorzieningen en maatregelen te treffen bij bodembedreigende activiteiten. Dit was destijds geregeld in het Activiteitenbesluit. De bijbehorende Best Beschikbare Technieken (BBT) betrof de Nederlandse Richtlijn Bodembescherming 2012 (NRB 2012). Ook onder de huidige Omgevingswet zijn bedrijven nog steeds verplicht om bodembeschermende voorzieningen en maatregelen te nemen.

Beleidsneutraal of toch niet?

In principe zijn de regels over de bodembescherming beleidsneutraal overgegaan. Alleen wordt er nu niet meer gesproken over 'kerende voorzieningen' maar over 'aaneengesloten bodemvoorzieningen'. Het verschil? De term 'aaneengesloten bodemvoorziening' geeft minder ruimte voor maatwerk en eigen interpretatie dan de term 'vloeistofkerend' doordat duidelijk bij een 'aaneengesloten

bodemvoorziening' is vermeld dat onderbrekingen en naden in de vloer afgedicht moeten zijn.

Dit levert toch discussie op. Waar eerst een elementenverharding als een voldoende kerende voorziening werd beschouwd, kan het nu zijn dat deze voorziening als onvoldoende onder de Omgevingswet wordt gezien. Hoe gaat het bevoegd

gezag hiermee om als de bedoeling was om beleidsneutraal over te gaan naar de Omgevingswet? Hier is geen kant-en-klaar antwoord op, omdat het bevoegd gezag dit lastig vindt.

Een aantal voorbeelden van bedrijfsactiviteiten waar vaak een elementenverharding aanwezig is en waar nu de vraag is of deze voorziening nog volstaat onder de Omgevingswet.

Kleinschalig tanken (<25 m³ vloeibare brandstoffen per jaar)

Voor de komst van de Omgevingswet gold onder het Activiteitenbesluit de plicht om minimaal een vloeistofkerende vloer/verharding te hebben. Op veel plaatsen waar kleinschalig afgetankt wordt, is een betonplaten-verharding aanwezig. Bij het uitvoeren van een bodemrisicocheck conform de NRB werd deze vloer als voldoende kerend beschouwd, vond ook het bevoegd gezag. Vanaf 1-1-2024 valt het kleinschalig tanken onder paragraaf 4.39 van het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal). Hierin is aangegeven dat het tanken boven een aaneengesloten bodemvoorziening moet plaatsvinden.

Los- en laadplaatsen die als bodembedreigend beschouwd kunnen worden

Ook bij de los- en laadplaatsen is vaak een betonplatenverharding aanwezig. Als de los- en laadinstructies goed waren geregeld en gebruik werd gemaakt van opvangvoorzieningen onder de aansluitpunten werden deze vloeren als voldoende kerend beschouwd, mits er nauwelijks naden aanwezig waren. Hier ging het bevoegd gezag veelal akkoord mee. Bodembeschermende regels voor los- en laadplaatsen zijn niet specifiek in de Omgevingswet opgenomen. Voor deze activiteit geldt nu (specifieke) zorgplicht. Dit betekent dat de los- en laadplaats moet voldoen aan de BB-cvm: ze vallen onder paragraaf 2.1 van de BB-cvm: bij laad- en losplaats moet minimaal een aaneengesloten bodemvoorziening aanwezig zijn.

Hoe nu verder? Het is lastig hierop een antwoord te geven. U kunt ervoor kiezen om de naden en overige onderbrekingen tussen de betonplaten of klinkers dicht te maken. Maar u kunt ook overwegen om individueel of als branche/sector het gesprek aan te gaan met het bevoegd gezag.

Adviseur
Paul Ploumen

033 422 13 20
ppl@kwa.nl

Koeien in plaats van machines. Bezoekers in plaats van vervoersmiddelen. KWA voerde een gewone RI&E uit bij de bijzondere omgeving van Utrecht Natuurlijk. Deze organisatie beheert een aantal locaties als stadsboerderijen en stadstuinen in Utrecht. Everhard van Veen is senior medewerker Bedrijfsvoering bij Utrecht Natuurlijk en vertelt over de inzet van KWA én het gebruik van Makeonline.

“We hadden na vier jaar weer een RI&E nodig en via een collega kwamen we in contact met Erwin de Graaf van KWA. Wij hebben locaties waar we schoolklassen ontvangen en bezoekers, al of niet in groepsverband, aan educatieve of recreatieve activiteiten deelnemen. Medewerkers en vrijwilligers werken in de tuinen, speeltuinen en diervverzorging. We moeten voldoen aan allerlei regels, denk aan speeltoestellen in de

speeltuin. Veiligheid en Arbo is heel belangrijk voor ons en voor onze bezoekers”, legt Everhard uit.

Verantwoordelijkheid naar publiek
Erwin voerde een RI&E uit. “Onze organisatie krijgt subsidie van de gemeente om onder andere vrijwilligers te begeleiden. Op onze locaties werken veel vrijwilligers. Een aantal van hen is kwetsbaar en heeft extra

aandacht nodig. Niet iedereen kan goed met onverwachte situaties omgaan. Op onze drukke locaties is het dus belangrijk dat we ook hun een veilige werkplek bieden. Maar we moeten ook organiseren dat onze medewerkers niet alleen op de locatie hoeven te werken. Daarnaast hebben wij een verantwoordelijkheid naar het publiek, op mooie dagen hebben we honderden bezoekers. We willen een aantrekkelijk en uitdagende speel- en leeromgeving aanbieden, voor verschillende leeftijden en groepen, dat moeten we in goede banen leiden en ervoor zorgen dat het veilig blijft”, legt Everhard uit.

Een ander veiligheidsvoorbeeld is de aanwezigheid van gevaarlijke stoffen en het werken met elektrische apparaten. Hij vervolgt: “Wij gebruiken bepaalde gevaarlijke

stoffen voor onderhoud en elektrische apparaten. Die laatste moeten regelmatig gekeurd worden. Is dat nu ieder jaar of kan het minder vaak? Dat hebben we nu besproken en geregeld met de keurder. Bepaalde producten worden aangeschaft omdat we die nodig hebben en worden dan bewaard in de werkplaats. Wij zeggen: ruim dat op en voer het af. Het zijn soms gevaarlijke stoffen en daar moet je voorzichtig mee zijn. Hou de boel opgeruimd en overzichtelijk. Eigenlijk net zoals bij productielocaties, het geldt voor ons ook.”

Everhard is blij met de introductie van **Makeonline**: “En extra leuk is dat KWA ons daarmee sponsort. Het programma valt wat buiten onze begroting. We proberen het nu in de vingers te krijgen en zien over een jaar of we er verder mee gaan. Fijn dat KWA ook maatschappelijk betrokken is en ons zo helpt.”

Adviseur

Erwin de Graaf

033 422 13 16
edg@kwa.nl

Samen werken aan CSRD voor Zeelandia

In Zierikzee produceert de Koninklijke Zeelandia Groep ingrediënten voor brood- en banketbakkerijen. Dit bedrijf moet voldoen aan de CSRD-richtlijn. We praten met Ibai Jimenez, CSR & Sustainability Lead bij het bedrijf, over de ondersteuning die KWA bood bij het uitvoeren van de dubbele materialiteitsanalyse, die nodig is om te kunnen voldoen aan deze richtlijn.

Kort uitgelegd: de CSRD (Corporate Sustainability Reporting Directive) is een richtlijn waarin staat dat bedrijven vanaf 2024 verplicht worden te rapporteren over hun impact op de mens, dier en milieu. Dit moet zorgen voor meer transparantie over en betere kwaliteit van duurzaamheidsinformatie. Om te bepalen over welke thema's ze moeten rapporteren is een 'dubbele materialiteitsanalyse' verplicht. Zeelandia en KWA gingen samen een traject in om aan deze richtlijn te voldoen en de dubbele materialiteitsanalyse uit te voeren.

Zorgvuldige voorbereiding
Waarom werd voor KWA gekozen? Ibai legt uit: “KWA kiest voor een pragmatische benadering, dat sprak ons aan en dus gingen we aan de slag. Het theoretische gedeelte was direct duidelijk: waar moeten we aan voldoen en hoe komen we daar met welke stappen. Vervolgens gingen we praktisch aan de slag. Het proces was goed opgezet en duidelijk was welke stappen we moesten doorlopen. Wat ik vooral waardeerde, was de zorgvuldige voorbereiding en de betrokkenheid tijdens de vergaderingen en interviews

met belanghebbenden. Uiteindelijk is dus de dubbele materialiteitsbeoordeling gemaakt.”

Hoe verliep de samenwerking? “De samenwerking was positief. Het team was altijd beschikbaar voor vragen, zelfs last-minute, wat erg gewaardeerd werd. Hoewel dit een van de eerste projecten was op het gebied van dubbele materialiteit, hebben ze ons goed door het proces begeleid. We voelden dat we in goede handen waren, ondanks dat het soms nieuw terrein voor iedereen was”, zegt Ibai. “Achteraf bekeken hadden we misschien wat hogere verwachtingen qua tijdsplanning, maar er was wat vertraging en dat kwam deels door de zomervakantie. Al met al werd het tempo aangepast aan onze behoeften en werd er flexibel gewerkt. Imke en Julia bleven open en constructief in hun communicatie, wat heel prettig was.”

Resultaat en inzichten gekregen
Hoe kijkt Zeelandia nu naar de uitkomst, kunnen ze er verder mee? “Absoluut! We zijn tevreden met het resultaat en de inzichten die we hebben verkregen. Het rapport geeft ons de nodige bouwstenen om verder te bouwen aan onze duurzaamheidsstrategie. Ik ben ervan overtuigd dat we hiermee een goede basis hebben gelegd. We wachten nog op aanvullende feedback van onze auditors, maar we zijn zeker op de goede weg”, besluit hij.

Adviseur

Imke Houben

033 422 13 12
ih@kwa.nl

Adviseur

Julia Langer

033 422 13 53
jla@kwa.nl

KWA zoekt collega's

WORD EIGENAAR
VAN JOUW
TOEKOMST

Wij zoeken collega's die
uit volle overtuiging
willen meewerken aan de
verduurzamingstransitie
binnen het bedrijfsleven.

Ben jij er klaar voor?

Via de qr-code ontdek je
onze nieuwste vacatures.

NIEUWE MEDEWERKERS

Mark Herberts

Als Business developer is het mijn taak om met én voor klanten te bekijken hoe we **Makeonline** kunnen verbeteren. Met mijn ervaringen in innovatie en verandermanagement zet ik mijn kennis binnen heel KWA in om meetings of werksessies met collega's efficiënt in te richten, zodat we maximaal resultaat behalen.

Functie: Business developer Makeonline

Sara Riach

Bij KWA werk ik als softwareontwikkelaar aan **Makeonline**, waar ik me richt op het optimaliseren en uitbreiden van het platform. Ik ervaar het als uitdagend en waardevol om continu te werken aan technische verbeteringen, in een omgeving die ruimte biedt voor groei en samenwerking.

Functie: Softwareontwikkelaar Makeonline

Robin Timmermans

Met mijn achtergrond als werktuigbouwkundige en ruime ervaring als auditor en bedrijfsadviseur heb ik recentelijk de overstap naar KWA gemaakt. Binnen dit mooie bedrijf kan ik mijn affiniteit met technische productieprocessen en de auditing en adviesrol combineren in de rol van QHSE-adviseur.

Functie: QHSE-adviseur

Joost Edens

De juist KWAliteit en KWAntiteit van water, daar zet ik mijn werkervaring in afval- en proceswater nu voor in vanuit KWA. Sinds 1 juni werk ik aan thema's als waterbesparing, de Kaderrichtlijn Water samen met collega's op de raakvlakken corrosie, energie en CSRD. Heeft u een watervraag? Bel of mail me!

Functie: Senior adviseur Proces- en afvalwater

Sietske Hofman

Sinds november ondersteun ik mijn collega's van het **Makeonline**-team bij hun projecten en ontzorg ik hen bij diverse randzaken. Hierdoor kunnen zij zich volledig focussen op het onderhouden en optimaliseren van ons compliance-platform **Makeonline**.

Functie: Projectmanagement-ondersteuner Makeonline

Viola van Pelt

Sinds juni versterk ik het KWA-team als adviseur Industriële Veiligheid. Ik zet graag mijn jarenlange kennis in bij het beantwoorden van uw vragen over Seveso/Brzo, ARIE, managementsystemen, interne audits, omgevingsveiligheid/externe veiligheid en BBT. Mijn werk is geslaagd als u zelfstandig verder kunt met de geboden oplossing.

Functie: Adviseur Industriële veiligheid

Bob Zweekhorst

Begin september ben ik bij KWA gestart als implementatiespecialist bij het platform **Makeonline**. Na een warm ontvangst van mijn collega's ben ik nu al met verschillende **Makeonline** klanten aan het samenwerken om voor hun duidelijkheid in compliance te creëren. Met als doel Nederland en de wereld duurzaam te laten ondernemen!

Functie: Implementatiespecialist Makeonline

Mark Hoekstra

In oktober ben ik gestart als junior adviseur ESG-wetgeving binnen het **Makeonline** team. De theoretische kennis van wet- en regelgeving en duurzame ontwikkeling komen nu goed samen. Bij KWA kan ik bijdragen aan de verduurzaming van het bedrijfsleven met een gemotiveerde en deskundige groep collega's én werken aan mijn eigen ontwikkeling.

Functie: Adviseur ESG-wetgeving

Peter Moerman

Sinds 1 oktober hou ik mij bezig vraagstukken rondom bodemonderzoek en -sanering. Hiervoor heb ik bijna 20 jaar gewerkt bij een middelgroot adviesbureau en een aantal jaar in de aannemerij. In het geven van advies stel ik het belang van de klant voorop en streef altijd naar de meest pragmatische aanpak van uw vraagstuk.

Functie: Adviseur Bodem

Bijeenkomsten

U kunt bij KWA terecht voor allerlei webinars en (online)bijeenkomsten. Over de Omgevingswet bijvoorbeeld. Maar ook over in compliance blijven en diverse ISO-trainingen.

Meer vindt u op
onze website.

www.kamcontact.nl

www.bedrijvennetwerkenergietransitie.nl

